

Verslag van de vergadering van het Permanent Comité voor de Algemene Levensmiddelenwetgeving (ScOPAFF GFL)

Datum : 8 april 2019
Commissie : Alexandra Nikolakapoulou
Sabine Pelsscher
Ned.Delegatie : Madeleine Schilder (VWS)

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 7911
F 070 340 5554
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder
Inge Stoelhorst
i.stoelhorst@minvws.nl
T 070 340 xxxx

Ons kenmerk
Verslag PCVD ALW d.d. 8 april
2019

Secretariaat ROW
[_dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:_dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)
www.row-minvws.nl

Samenvatting

De besproken punten:

- Finland licht haar notificatie toe met betrekking tot nationale maatregelen over herkomstetikettering. De notificatie betreft tijdelijke maatregelen voor melk en voor melk en vlees gebruikt als ingrediënt in voorverpakt voedsel. Het betreft een verlenging van de al lopende notificatie.
- Kroatië licht haar notificatie toe met betrekking tot de etikettering van zout.
- De Commissie vraagt de lidstaten naar hun standpunt voor wat betreft de veilige bovengrens van een drietal stoffen (D-ribose, trans-resveratrol en betaine), omdat zowel regelgeving voor novel foods als voor voedingssupplementen op producten met die stoffen van toepassing kan zijn. Die standpunten zijn gewisseld. De Commissie gaat de werkgroep voedingssupplementen consulteren over deze kwestie.
- Het comité stemt in met de aanpassing van de Uitvoeringsverordening 2018/775 (over vrijwillige herkomstetikettering) in het Grieks. Het gaat hier om de correcties in de vertaling.
- Een lidstaat vraagt de Commissie naar de mogelijkheden voor het updaten van de allergenenlijst en naar de drempelwaarden voor allergenen. De Commissie geeft aan dat dit belangrijke onderwerpen zijn, maar dat deze op een later moment terug zullen komen op de agenda van de werkgroep.

Agenda

A01 Exchange of views of the Committee on the Finnish notification of a draft Decree amending the Decree on the pilot project on origin indication of milk as well as of milk and meat used as an ingredient in certain prepacked foods

Finland licht haar notificatie toe met betrekking tot nationale maatregelen over herkomstetikettering. De notificatie betreft tijdelijke maatregelen voor melk en voor melk en vlees gebruikt als ingrediënt in voorverpakt voedsel. Het betreft een verlenging van de al lopende notificatie (ingediend in september 2016; in werking van 1 juni 2017 t/m 30 april 2019).

Finland heeft een evaluatie gedaan van de pilot tot nu toe en daaruit bleek dat Finse consumenten erg tevreden waren over de informatie over herkomst. Ook werd daaruit duidelijk dat er geen significante invloed was op de (Europese) markt

en op de prijs voor consumenten. Er zou ook geen beschermende werking van de maatregelen uitgaan, aangezien de consumptie van vlees in Finland is gedaald. Een aantal lidstaten geeft aan het Finse voorstel te steunen. Een aantal lidstaten, waaronder Nederland, geeft aan dat gestreefd moet worden naar geharmoniseerde maatregelen. Ook vraagt een aantal lidstaten naar een reactie van de Commissie over de verschillende nationale maatregelen en hun evaluaties. Ook vraagt een lidstaat de Commissie of zij kan garanderen dat de pilotprojecten niet langer doorlopen dan 1 april 2020. Finland is ook voor harmonisatie en geeft aan dat zij graag ziet dat de verdere herkomstetikettering door de Commissie wordt ingevuld. Zij wil deze nationale maatregelen nemen voor de periode totdat de Commissie die invulling doet. De verlenging loopt tot 1 april 2020.

De Commissie geeft aan dat zij ernaar uitkijkt om de evaluatie van de pilots met nationale maatregelen van de lidstaten te ontvangen. De Commissie is van plan om een seminar/bijeenkomst organiseren vóór of net na de zomer 2019 waar uitkomsten van pilots en evaluatie worden gepresenteerd en waar lidstaten onderling (en eventueel ook stakeholders) daarover met elkaar discussiëren.

A02 Exchange of views of the Committee on the Croatian notification of a draft Rules on salt under article 45 of Regulation (EU) No 1169/2011

Kroatië licht haar notificatie toe met betrekking tot de etikettering van zout. De notificatie betreft nationale maatregelen met etiketteringsvereisten die bedoeld zijn voor zout dat wordt geproduceerd en geconsumeerd in Kroatië. Redenen voor deze maatregelen zijn een toename van jodiumvrije zouten op de Kroatische markt met gezondheidsclaims in combinatie met een relatief laag bewustzijn van het belang van jodiumhoudend zout bij Kroatische consumenten. In Kroatië kwamen in het verleden zeer veel gezondheidsproblemen voor als gevolg van jodiumtekorten (e.g. schildklierprobleem, cretinisme). De nationale maatregelen neemt Kroatië dan ook in het kader van de bescherming van de volksgezondheid. Kroatië wil een minimale houdbaarheidsdatum verplicht stellen voor jodiumhoudend zout, in verband met de degradatie van het jodium in het zout. Ook wil Kroatië een informatief statement toevoegen op zouten die om technologisch gerechtvaardigde redenen geen jodium bevatten. Het statement luidt: 'sufficient iodine intake is necessary for normal functioning of the body'. Tenslotte wordt het als gevolg van de nationale maatregelen in Kroatië verboden om gezondheidsvoordelen van jodiumvrije zouten ten opzichte van jodiumhoudende zouten te claimen.

Een aantal lidstaten geeft aan de technische redenen te begrijpen, maar vraagt zich af of sprake is van een gezondheidsclaim. De Commissie gaat dit checken.

A03 Use of substances as novel food and non-novel food ingredients in food

De Commissie vraagt de lidstaten naar hun standpunt voor wat betreft de veilige bovengrens van een drietal stoffen (D-ribose, trans-resveratrol en betaine), omdat zowel regelgeving voor novel foods, als voor voedingssupplementen op producten met die stoffen van toepassing kan zijn. Een collega van de Novel Food werkgroep geeft een toelichting. Het gaat in feite om twee groepen: D-ribose en betaine zijn stoffen waarvan EFSA heeft geconcludeerd dat ze veilig zijn, maar waarvan ook verwacht wordt dat een inname van de stoffen via toepassingen die als novel food zijn toegelaten en via bestaande voedingsmiddelen kan leiden tot een te hoge inname. In beide gevallen kan het zowel voedingssupplementen betreffen als andere levensmiddelen. De stof betaine is nog niet geautoriseerd als novel food. De andere groep is resveratrol. Deze stof komt in lage gehalten voor in conventionele plantaardige voedingsmiddelen. Hoge inname kan via supplementen plaatsvinden. Afhankelijk van de bron zijn dat "old foods" of novel foods. Het punt waar het hier om gaat is dat voor de novel foods (synthetisch resveratrol of resveratrol uit microbiële bron) een etiketteringsverplichting is opgenomen in verband met mogelijke interacties met medicijnen. De discussie gaat erover of dat zou ook voor andere supplementen met resveratrol moeten gelden.

De Commissie vraagt de lidstaten om hun standpunt over een veilige manier om met deze stoffen in kwestie om te gaan.

Enkele lidstaten, waaronder Nederland, geven aan dat vinden dat de consument beschermd moet worden tegen een mogelijk te hoge inname van deze stoffen. Zij vragen de Commissie om bijlage III van Verordening (EU) 1925/2006 aan te passen door gebruik te maken van de procedure van artikel 8. Deze lidstaten geven ook aan dat zij het van belang vinden dat deze kwestie zowel in de werkgroep novel foods als in de werkgroep etikettering wordt geagendeerd. Een lidstaat voegt toe dat -wanneer EFSA concludeert dat er een speciale labelling voor novel food moet komen en dat er op additieven waarschuwingen moeten komen - Verordening (EU) 1925/2006 de meest passende wetgeving is om dat te regelen. Een lidstaat vindt dat de Commissie een punt als dit systematisch moet oplossen, want dit kan nog een keer voorkomen met andere stoffen. De Commissie beaamt dat dit nog een keer kan gebeuren.

De Commissie licht ook toe dat een artikel 8 procedure alleen kan wanneer de inname van de stoffen veel groter is dan onder normale omstandigheden bij een evenwichtige voeding redelijkerwijs te verwachten is óf als er een potentieel risico is voor de consument ontstaat (artikel 8.1 van de Vo (EU) 1925/2006). Voorts is in de Uitvoeringsverordening 307/2012 opgenomen dat het betreffende product al op de markt moet zijn (artikel 3.1). In het geval van novel food die nog in de pijplijn zitten, zou geen artikel 8 procedure kunnen worden gestart. Een andere reden om de procedure toch te starten, is dat er bewijs is dat consumenten deze stoffen te veel binnenkrijgen. Dit moet worden onderbouwd met wetenschappelijke data (artikel 4 van de Uitvoeringsverordening 307/2012). De Commissie vraagt zich af of er in aanvulling op de EFSA-notitie met maximale innames nog extra wetenschappelijke data verzameld moet worden. En zij vraagt zich af hoe dit issue eventueel op nationaal niveau kan worden geadresseerd. De Commissie wil graag verder van gedachten wisselen met de lidstaten over de kwestie en de opgeworpen vragen. Dit zal naar verwachting in de werkgroep etikettering gebeuren. Ook zal de Commissie de werkgroep voedingssupplementen consulteren (waarschijnlijk schriftelijk) over deze kwestie.

B01 Greek language version of Implementing Regulation (EU) 2018/775

In de Griekse vertaling van de Uitvoeringsverordening (EU) No. 2018/775 zijn correcties in de vertaling aangebracht. Er zijn geen aanpassingen voor wat betreft de scope. Het comité stemt in met de aanpassing van de Uitvoeringsverordening 2018/775 (artikel 1 en 2) in het Grieks.

AOB

AOB.1 Allergenen (opkomende/nieuwe allergenen; drempelwaarden)

Een lidstaat vraagt de Commissie naar de mogelijkheden voor het updaten van de allergenenlijst. Zo is er in december 2018 een opinie verschenen over het updaten van allergenendata naar aanleiding van nieuwe/opkomende allergenen. De anafylactische risico's bij deze (nieuwe) allergenen zouden hoger zijn dan de risico's bij andere allergenen waarvoor wél de verplichting bestaat vanuit bijlage II van Verordening (EU) No. 1169/2011). De lidstaat geeft aan dat het van belang is om dit aan EFSA door te geven omdat dit mogelijk kan leiden tot het aanpassen van Verordening (EU) No. 1169/2011.

Dezelfde lidstaat vraagt naar de stand van zaken van de vaststelling van de drempelwaarden voor allergenen.

De Commissie geeft aan dat dit zeker belangrijke onderwerpen zijn en dat zij hierin een verplichting heeft, maar dat deze onderwerpen op een later moment terug zullen komen op de agenda. Er is op dit moment wat voorbereiding gedaan (informatie over nieuwe/opkomende allergenen is opgehaald uit de lidstaten), maar door andere prioriteiten is dit onderwerp vertraagd. De Commissie benadrukt hier dat er géén sprake is van afstel, maar slechts uitstel.

AOB.2 Transvetten

Een lidstaat vraagt naar de aanpassing van annex III van Verordening (EU) No. 1925/2006 (verboden stoffen) met betrekking tot transvetten. Met de aanpassing van die annex heeft het Comité op 7 december 2018 ingestemd. De lidstaat vraagt

naar de relatie met voedingssupplementen. De vraag wordt schriftelijk ingebracht en de Commissie zal hier in een volgend overleg op terugkomen.

Den Haag, april 2019